A°. 1837. N°. 100.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 24 Augustus.

FRANKFORT, den 20sten Augustus.

Berigten uit Palermo van den 5den dezer melden het volgende: Met den staat van gezondheid onzer, men mag met regt zeggen ongelukkige stad gaat het dagelijks beter, en er komen nog maar enkele gevallen voor, waarbij nogtans aan te merken is, dat meest zoodanige personen door de ziekte aangetast worden, die gedurende den jammertijd afwezig zijn geweest, en zich weder in dezen als 't ware uitgebranden krater gewaagd hebben. Men schrijft dit enkel aan de verandering van lucht toe, en deze omstandigheid zal dus de alsnog afwezigen vooreerst terughouden, deze stad te naderen, zoodat het nog lang zal kunnen duren tot alles weder tot zijnen vorigen stand is gekomen. Aan het doen van zaken denkt nog niemand, en gelijk hij, die, uit eene zware ziekte hersteld, zich nog eenigen tijd daarna rust moet geven, om zijne krachten langzamerhand weder te krijgen, zoo voelt dit ligchaam met honderd duizend hoofden eveneens behoefte aan rust en verhaal, en er zal nog menige maand noodig zijn alvorens de genezing volkomen daar is. Een ieder leeft in zijnen naauweren familiekring in rouw: want waar er van zes menschen een sterft, daar blijft geen huisgezin over, dat niet ten minsten het verlies van een uit deszelfs midden te betreuren heeft. Wij leven overigens, Gode zij dank, weder rustig en veilig onder de bescherming der wetten.

— Uit Messina wordt den 4den Augustus het volgende geschreven: Eergisteren verschenen vier Napolitaansche stoomschepen op onze reede, die het verwachte regement Zwitsers aan boord hadden; doch de landing had niet hier, maar op de tegenoverliggende Calabrische bij Reggio plaats. De generaal *del Carotto* liet den intendant te Messina verzoeken, zich aan de overzijde te begeven, ten einde eene conferentie te houden, hetwelk dan ook in gezelschap van verscheiden overheden geschiedde. Tegelijker tijd kwamen er ook deputatien van Catania en Syrakuse, om den stedehouder van Z. M. hare onderdanigheid te betuigen, waaruit dus blijkt, dat de oproerigheden bij de [illegible] geen bijval hebben gevonden. De Zwitsersche troepen schijnen op de citadel van Messina te zullen komen, zoo te zeggen om aldaar quarantaine te houden, waarna zij waarschijnlijk, althans gedeeltelijk, naar de zuidelijke provincien van Sicilie zullen oprukken. De vrees voor de cholera is te Messina nog altijd even groot en belemmert alle vertier.

— Het dagblad van Thurgau meldt thans stellig, dat Prins *Lodewijk Buonaparte* den 5den Augustus, 's nachts om een uur, op Arenenberg is aangekomen. De toestand zijner moeder schijnt werkelijk hopeloos te zijn.

— In de zitting van de tweede kamer der staten van het koningrijk Saksen heeft de heer *Dieskau* het volgend voorstel gedaan: De zaak van de Hanoversche grondwet heeft de levendigste deelneming niet alleen in gansch Duitschland, maar ook in geheel Europa te weeg gebragt. De Staten-vergadering van het groothertogdom Baden inzonderheid heeft met eenparigheid van stemmen het besluit genomen, haar vertrouwen aan den dag te leggen, dat de regering de handhaving der regten van de Duitsche bondstaten op de Duitsche bondsvergadering zal voorstaan. In de volkskamers van Saksen heerscht ontwijfelbaar dezelfde innige gehechtheid aan de regten, bij de grondwet gewaarborgd, en een gelijke constitutionele geest, welke slechts gelegenheid zoeken, om zich even ondubbelzinnig als in Baden te openbaren. Het besluit, door de Badensche kamer genomen, regtvaardigt zich reeds daardoor, dat niet alleen de regeringen, maar ook evenzeer de volken door de zamenstelling van het Duitsche verbond gemeenschappelijke regten verkregen hebben, en derhalve in de krenking van het eene volk alle tot het Duitsche verbond behoorende volken gekrenkt worden. Hoe vast ook het vertrouwen op den constitutionelen geest der Saksische regering staat, is het nogtans pligt der volkvertegenwoordigers, zich in gelijken geest als de staten van Baden te verklaren, en aan de handelingen van de regering door acclamatie der openbare, onverdeelde meening nadruk te geven. Hij stelde derhalve voor, dat de kamer hare overeenstemming met het voorstel en het besluit der Badensche volkskamer in de Hanoversche zaak zou te kennen geven en hare hoop aan den dag leggen, dat de regering in den geest daarvan door haren gezant op den bondsdag zou laten werken. — Dit voorstel werd dadelijk door 40 stemmen ondersteund. Van de zijde van het ministerie werden daartegen bedenkingen ingebragt, daar de regering aan zoodanig besluit niet wel gevolg zou kunnen geven en er ook geen regt bestond om zich met de inwendige zaken van andere staten te bemoeijen. Desniettemin werd het voorstel door de kamer met 54 tegen 9 stemmen aangenomen.

— Uit Wolfartsweier en Grunewettersbach, in Baden, wordt den 14den Augustus het volgende geschreven: «In den avond van den 11den trok een onweder over de bergen en stortte aanvankelijk eene massa hagel en regen op velden en vruchtboomen neder. De anders onbeduidende beek verhief zich, door het van de bergen nederstortende water, tot eenen geweldigen stroom, ontwortelde de in den weg staande boomen, rukte rotsklompen en steenhoopen met zich voort, wierp uit de huizen, waar hij inbrak, allerlei huisraad en vulde zijne bedding met puin. Bij de tweede brug te Wolfartsweier versperde hem zijn eigen roof den doorgang. Daar zwol hij vreesselijk op, hief de bruggen uit hare grondvesten, stortte muren om, vulde de kelders, ondermijnde de fundamenten en doorwoelde eenige huizen. Het was nacht, slechts door den bliksem nu en dan verlicht, om donkerder weder in te vallen. Het ratelen van den donder, het bruisen des waters, het hulproepen der noodlijdenden vereenigden zich op dit ijslijk tooneel. In de kerk verbeidden moeders met hare kinderen het uur des bedarens van de woedende elementen, daar sloeg te middernacht een bliksemstraal in den toren, de nederstortende regen bluschte wel den ontstaannen brand weder, maar doodsangst dreef de wanhopigen weder naar buiten in het water. De hooger wonende, aan het gevaar minder blootgestelde huisgezinnen snelden de ongelukkigen ter hulp, redden op ladders, bragten de vrouwen en kinders in veiligheid, openden hunne huizen en schuren en verwarmden de verkleumden.» De Groot-Hertog kwam, op de tijding van het gebeurde, uit Baden en verzuimde niet, dadelijk zooveel mogelijk hulp en onderstand te verleenen.

PARIJS, den 19den Augustus.

Van de grenzen van Katalonie schrijft men van den 14den Augustus: «Het Engelsche eskader, hetwelk te Malta was, is, uit hoofde van de cholera, van daar vertrokken en kruist van Rhoses tot Alicante. — Villanova de Fitjes, welke plaats door *Tristany* werd belegerd, wordt thans verdedigd door 400 man, welke de Engelsche admiraal uit Barcelona er heeft gebragt. [illegible] van *Meer* heeft [illegible] met 7000 man verlaten. Niet in Barcelona durvende komen, alwaar de Junta souverein is, is hij die stad omgetrokken en heeft zich naar Moro gewend. De Engelschen houden de kusten bezet en schijnen de Christinos te begunstigen. De admiraal *Robert Stopford* voert het bevel over het Engelsche eskader, hetwelk de kusten van Katalonie als geblokkeerd houdt, en zet nu en dan troepen aan land. *Tristany* is met een detachement van de Engelsche vloot reeds handgemeen geweest.»

— De benden Carlisten van *Sanz* en *Forcadel* bezetten de landstreek tusschen Valencia en Chiva. Nopens het gevecht tusschen de expeditie van Segovia en de Christinos, onder *Vigo*, wordt niets naders gemeld.

Télégrafische depêches.

Marseille, den 17den Augustus, 11 *ure*.

«Den 6den dezer was de bezetting van Valencia onder de wapenen door de nadering van de opstandelingen (Carlisten), onder aanvoering van *Sanz*. De generaal *Oraa* te Castellon den toestand van die stad vernemende, is den 8sten naar Marviedo getrokken, gereed om naar Chiva te marcheren, alwaar de divisien van *Sanz* en van *Forcadel* hem wachten. (Men verwacht tusschen hen alzoo een gevecht.) — Men zeide, dat don *Carlos* te Villareal was.»

Narbonne, den 18den Augustus.

«*Perpignan*, 17 Aug. Den 12den geloofde men te Valencia, dat de Pretendent, welke den 10den te Mirando was, op Madrid was getrokken.»

Van den 20sten Augustus.

De volgende télégrafische depêche is heden afgekondigd:

Bordeaux, den 17den Aug., 6½ *ure des avonds.*

«Volgens het rapport van *Buerens* en van den gouverneur van Daroca, den 13den te Saragossa bekend gemaakt, is de Pretendent met 4 bataljons den 11den te Altambra en den 12den te Cella gepasseerd, zich naar Sierra d'Albarazin wendende. De acht factiën volgden hem.»

«*Oraa* was den 10den te Xerica, en trok op Teruel.»

— Het *Journal des Débats* maakt hierop deze aanmerking: De Sierra of bergketen van Albarazin scheidt Neder-Aragon van Kastilië af; zij verbindt zich aan de gebergten van Molina, van Somo-Sierra en van Guadarrama, bij Segovia; alle deze gebergten bedekken het midden van Spanje op een afstand van 20 à 30 uren om Madrid. Het noordergedeelte van deze gebergten is reeds [illegible] van [illegible]

nieuwen opstand, door de Carlistische Junta van Kastilie verwekt, dewelke het stadje San-Leonardo, in de provincie Soria, heeft doen versterken. Het westelijk gedeelte van die gebergten wordt bezet door de Carlistische divisie, welke Segovia heeft bemagtigd. Men gelooft, dat don *Carlos* in persoon naar Soria zal trekken, terwijl de overige Carlisten naar den kant van Somo-Siërra zullen marcheren, ten einde zich met de divisie van Segovia te kunnen verbinden. De Carlistische chefs *Sanz* en *Forcadel* hebben Valencia en zelfs Grao bedreigd, en hebben daardoor de generaals *Oraa* en *Buerens* naar den zeekant ge lokt, waardoor er niemand was, om don *Carlos*, *Cabrera* en de an dere benden in het oog te houden, die gezamenlijk het gebergte van Albarazin zijn overgetrokken, om in Kastilie te dringen."

— Men roemt algemeen den veldtogt van don *Carlos*, die al zijne vijanden misleid heeft. *Espartero*, die hem tot Cantavieja vervolgd had, is gedwongen geworden, ter hulp der hoofdstad te snellen, en *Sanz* heeft *Oraa* naar Valencia gelokt, waardoor don *Carlos* zich met *Guergué* en *Zariategui* heeft kunnen vereenigen.

„In Madrid vleide men zich den 12den, dat *Espartero* de Carlisten zou verdrijven; doch velen denken, dat deze wel niet uit Segovia en en Granja te verdrijven zullen zijn. *Mendez Vigo* zou don *Carlos* met 4000 man gadeslaan, doch hij is genoodzaakt geworden terug te trekken.

Van den 20sten Augustus.

In het dagblad *le Droit* leest men:

Men verzekert, dat eergisteren avond ten half zes ure, op het oogenblik dat *Lodewijk Philips* tegen over de Pont Royal uit het hek der Tuilerien kwam, een vrij goed gekleed man van onder zijnen jas een pistool liet vallen. Oogenblikkelijk door de policie-agenten in hechtenis genomen, werd hij naar de policie-prefectuur gebragt, waar intusschen zijne aankomst geheim gehouden werd. Het is, zoo men zegt, een man van omtrent 28 jaren en middelmatige gestalte.

— In eenen particulieren brief uit Madrid wordt dd. 12 Augustus het volgende gemeld:

De aankomst van den generaal *Espartero* heeft ten gevolge gehad, dat de vijand is genoodzaakt geworden op Guadarama terug te trekken, hoewel hij nog Segovia en la Granja bezet. Puig Semper en Mendes Vigo hebben onder hunne bevelen 4000 man, en observeren den vijand. *Espartero* moet zich met zijne bataljons op marsch begeven, om offensief te ageren, alvorens de Carlisten zullen versterkt zijn door de Navarrezen of door den Pretendent die met versnelde marschen over Cuença aanrukt.

De bevolking van Madrid arbeidt voortdurend met onvermoeiden ijver aan de versterking der defensiewerken. De wijze, op welke de Carlisten op la Granja zijn ontvangen, heeft de gemoederen merkelijk [illegible] doende personeel ingenomen. Men verwijt het zelve eene geheime neiging voor het Carlismus. Moeijelijk zoude het vallen zich stelligerwijze te verklaren over de vreemde leening. De Heer *Mendizabal* heeft de Cortes gevraagd daarvan niet meer te spreken.

Madrid den 13den Augustus, 5 ure des morgens.

Men meldt ons, dat onze troepen, de brigaden van *Mendes Vigo*, *Puig-Semper* en *O'Connell*, welke laatste zich tot hen gevoegd heeft, voor Segovia staan; men voegt er bij, dat de Carlisten die plaats in alle haast ontruimd, en met hunnen rijken buit den weg naar Soria genomen hebben.

De junta van Kastillie is in het beruchte klooster van *San Leonardo*, onder de bescherming van 500 man, gevestigd. Dáár schijnen de Carlisten zich te willen zamentrekken en versterken. Maar dit zal hun niet gelukken want het gouvernement heeft besloten hun geen respijt te laten, tot dat de Junta zal genoodzaakt zijn in Navarra terug te trekken.

— *Het Journal des Débats* bevestigt het berigt, dat de Carlistische Junta het dorp San- Leonardo in de provincie Soria heeft doen versterken. Dit dagblad zegt met opzigt tot Madrid: « De zamentrekking der onder *Espartero's* bevelen rondom Madrid vereenigde troepen, welke men op 30,000 man kan begrooten, verdrijft alle bekommernis sen wegens het lot der hoofdstad, en geeft zelfs stof te gelooven dat het leger der Koningin in staat is met goed gevolg op nieuw offensief te ageren."

Télégraphisch berigt uit Narbonne, 20 Augustus.

Den 14den wist men te Valentia dat de Pretendent door *Alhambra* getrokken was en op Madrid aanrukte. *Oraa* hield Rubielos de Mora en Teruel bezet, hebbende hij de Insurgenten van Sanz en Sallada niet kunnen beletten, zich met een overgroot konvooi weder met don *Carlos* te vereenigen.

Den 17den was men te Barcelona nog onkundig van de bewegingen van den baron *de Meer*, die de instelling der centrale junta had goedgekeurd.

De mobilisatie der ongehuwden en weduwenaren van 18 à 40 jaren was geschorst.

AMSTERDAM den 22sten Augustus.

Beurs van 21 Augustus.

De handel in onze binnenlandsche, als ook in alle vreemde effekten, uitgezonderd Spaansche, verliest zich van dag tot dag meer en sedert bijna 2 weken heeft geene meldenswaardige verandering plaats gevonden. In Spaansche intusschen heerscht levendigheid en bezorgdheid; onze speculanten zien met angst de nadere gebeurtenissen in het Schiereiland te gemoet, en ofschoon heden juist bepaald geene latere nieuwe tijdingen uit het Schier-eiland ontvangen zijn, ziet men toch dagelijks de Carlisten meer en meer veld winnen en daardoor toonen zich ook heden weder verschillende verkoopers in Ardoins, welke op nieuw den prijs derzelver eenigzins deden achteruitgaan.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{7}{8}$ à $\frac{13}{16}$ gebleven; 5 pCt. $100\frac{3}{4}$ à $\frac{13}{16}$; Kansbiljetten $22\frac{11}{16}$. oud sijndicaat $93\frac{7}{8}$ a 94; nieuw 76; oude aandeelen handelmaatschappij $163\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$. 5 pCt. Oost-Indië $98\frac{3}{4}$.

Spanje. Ardoins $18\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$. Passive $5\frac{3}{16}$

Rusland. Oude en nieuwe Russen 104 à $\frac{1}{8}$; Russen van 1831 en 1833 $96\frac{1}{4}$; Roebels $66\frac{1}{2}$ gedaan.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek $100\frac{11}{16}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$.

Beurs van 22 Augustus.

De hoofdaandacht van onze speculanten was heden op Spaansche effekten gevestigd; voor beurstijd verhaalde men, dat handels-koeriers ongunstige tijdingen uit Spanje aangebragt hadden, en Ardoins, welke gisteren $18\frac{7}{8}$ bleven, openden $18\frac{3}{8}$. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; ter beurs werden posten à $18\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$ omgezet, doch de menigvuldige koopers deden den prijs allengs tot $18\frac{3}{4}$ opklimmen, tot welke hoogte hij bleef; uitgezonderd in Spaansche schuldbrieven was de affaire niet meldenswaardig; alle verschillende effekten blijven intusschen een zweem flaauwer.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland, $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{4}$ a $\frac{13}{16}$; 5 pCt. $100\frac{3}{4}$; Kansbiljetten $22\frac{5}{8}$; oud sijndicaat $93\frac{13}{16}$; nieuw $75\frac{7}{8}$; oude aandeelen handelmaatschappij $163\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; 5 pCt. Oost-Indië $98\frac{11}{16}$.

Spanje. Ardoins $18\frac{11}{16}$ laatste prijs.

Rusland. Oude en nieuwe Russen 104, Roebels $66\frac{1}{2}$.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliek $100\frac{5}{8}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{5}{8}$.

Mengelwerk.

»De hoofden der departementen van algemeen bestuur hebben zitting in de beide Kamers."

(*Grondwet*, art. 91.)

Een geacht dagblad hield het, onlangs, voor wenschelijk, dat men de Ministers tot leden der Kamer benoemde, omdat hunne tegenwoordigheid aldaar veeltijds zeer belangrijk is. Het laatste stemmen wij ten volle toe, en gelooven daarbij, dat, naar den geest van het bovenstaande artikel der grondwet, de Ministers, ook zonder leden der Kamer te zijn, zoo veel mogelijk, hare zittingen *behoorden* bij te wonen. Waartoe toch anders zou dat artikel in de grondwet geschreven staan? Onze grondwet begeerde, inderdaad, van onze volksvertegenwoordiging geen Napoleontisch wetgevend ligchaam te maken; maar eene vrije vergadering, waar de openbare belangen openbaar zouden worden behandeld. En niets natuurlijker, dan dat, waar de hoofdbelangen van den staat moeten worden overwogen, toegelicht, en aan de natie bekend gemaakt, ook de hoofden der departementen van algemeen bestuur tegenwoordig zijn, ten einde alle noodige inlichtingen te geven. In andere constitutionele staten, zijn dan ook de Ministers bij elke belangrijke gelegenheid tegenwoordig, en zoo niet, dan neemt de volksvertegenwoordiging de vrijheid van de dienaren der hooge regering, waarvan zij, volksvertegenwoordigers, een deel uitmaken, te laten uitnoodigen om wel te willen verschijnen. Onze Edel Mogende Heeren schijnen hiertoe niet ligt te kunnen besluiten; want zelfs, toen bij de buitengewone aanvrage voor Oorlog en Marine, in het laatste zittingjaar, er zich geen hoofd van die departementen vertoonde, en een groot gedeelte der leden aan het noodige der aangevraagde sommen twijfelde, bemerkten wij niet, dat een hunner op het denkbeeld kwam, om aan de hoofden der betrokkene departementen ophelderingen te vragen.

Het is waar, artikel 91 der grondwet zegt slechts: «De hoofden der departementen van algemeen bestuur *hebben zitting* in de beide Kamers;" dit beteekent dus maar, dat zij er *mogen*, niet dat zij er *moeten* zitten. Toegestemd, en wij vorderen ook geenszins, dat al de ministers, directeurs-generaals, of staatsraden, belast *ad interim*, (want de hoofden der departementen van algemeen bestuur dragen thans allerlei namen; duidelijkshalve waarschijnlijk, en opdat iedereen met juistheid wete wat zij eigenlijk zijn), alle zittingen bijwonen; wij begeeren niet, dat het hoofd van het departement van oorlog (bedriegen wij ons niet, zoo is het hier *directeur-generaal*) aanwezig zij, als er wetten over burgerlijke regtspleging worden besproken, noch de minister van justitie, als het hoofd van het departement van financiën (actueel is de titel: staatsraad, belast *ad interim*) eene leening ontcijfert. Het artikel der grondwet behoefde dus ook, naar ons inzien, niet voor te schrijven, dat de ministers altijd in de Kamer zouden moeten zitten; genoeg, dat zij hunne tegenwoordigheid aan hun oordeel overliet, om te mogen onderstellen, dat zij bij geene belangrijke gelegenheid zouden verzuimen dit eervolle verlof zich en den lande ten nutte te maken. Nogmaals, — want het schijnt wel eens uit het oog te worden verloren, — de ministers zijn dienaren der regering; de Staten-Generaal zijn, in sommige opzigten, mede-regeerders: tot het maken van wetten wordt de toestemming der laatsten gevorderd; de ministers zijn slechtsde gelastigden der kroon.

Ofschoon wij nu de tegenwoordigheid der ministers in de Tweede Kamer als veeltijds zeer wenschelijk beschouwen, en daaraan misschien, des noods, eenige vrije stemmen zouden willen opofferen (de stem der ministers is noodwendig niet altijd vrij; ten zij men bewere, dat zij de voordragten, welke zij als ministers aanbevelen, als leden der Kamer kunnen bestrijden) zoo zien wij daartoe volstrekt geene noodzakelijkheid, vermits wij gelooven, dat de Kamer, eenen minister wenschende te hooren, denzelven, met alle regt, uitnoodigen kan om van ce hem, in art. 91, gegevene vrijheid gebruik te komen maken.

Dit middel, hetwelk niet ongrondwettig zal worden genoemd, houden wij voor doelmatiger (om den minister, wanneer het noodig is, in de Kamer te hebben) dan het benoemen der ministers tot leden der Kamer; want door die benoeming verzekert men zich nog niet van hunne tegenwoordigheid. Daarbij deelen wij het gevoelen, dat het hoofd van het departement van financien niet tevens lid van de

Staten-Generaal zijn kan. Het geachte dagblad, hierboven aangehaald, denkt daaromtrent anders, op grond van art. 91 der grondwet, hetwelk zegt, dat de hoofden der departementen van algemeen bestuur, die zitting in de Kamers hebben, daarin alleenlijk eene raadgevende stem bezitten, *ten ware zij tot leden die vergadering mogten benoemd zijn.* Het bedoelde dagblad schijnt ons echter uit het oog te verliezen, dat *na* dit artikel 91 art. 92 *volgt*, hetwelk van het lidmaatschapij der Staten Generaal uitsluit degenen, die EENIGEN aan den lande comptabelen post bekleedt, derhalve *allen*, die met eenen comptabelen post, hoe ook genaamd, worden belast; want, gelijk het dagblad te regt aanmerkt, *ubi lex non distinguit, nec noc distinguere debemus* Het dagblad, welk gevoelen wij bestrijden, zegt: het is waar, de comptabele ambtenaren zijn uitgesloten (grondwet art. 92); maar in die uitsluiting zijn niet begrepen de hoofden der departementen van algemeen bestuur (grondwet art. 91), en dus ook niet de minister van financiën. De redenering zou kunnen opgaan, indien men de volgorde der grondwettige artikels niet in acht moest nemen, en de vrijheid had van hetgeen in art. 92 staat te lezen *voor* het in art. 91 vervatte. Doch deze vrijheid heeft men niet; anders zou men altijd van den regel uitzondering kunnen maken, en de uitzondering tot regel verheffen. De regel, volgens de grondwet is: De hoofden der departementen van algemeen bestuur kunnen tot leden der Staten-Generaal worden benoemd (art. 91); daarop volgt de uitzondering: behalve diegenen, welke aan den lande comptabel zijn (art. 92). Wanneer men deze artikels in hun grondwettig verband leest, zal het wel onmogelijk zijn te beweren, dat het hoofd van het departement van financiën (dien het dagblad zelve als comptabel beschouwt) krachtens artikel 91, eveneens als de andere ministers (die niet comptabel zijn) lid der kamer kan wezen. Immers de grondwet is duidelijk: Diegenen van de hoofden der departementen van algemeen bestuur, welke niet comptabel zijn, kunnen tot leden der Staten-Generaal worden benoemd (art. 91 en 92); doch hij, dien een comptabele post is opgedragen (het departement van financiën, of elk ander ambt; want *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*) niet (art. 92.)

Godsdienstige tegenstrijdigheden.

Het dezer dagen in het *Handelsblad* voorgekomen berigt, dat de Burgemeester van *Rotterdam* geweigerd had, den heer BATTISTE BOISSET verlof te geven, om op Zondag een wedren te houden, en zelfs de kleingeestigheid gehad heeft, om de aanplakbiljetten, waarbij aangekondigd werd, dat dusdanige wedren onder de jurisdistie van *Delfshaven* zou worden gehouden, van de muren der stad *Rotterdam* te doen afscheuren, — heeft bij ons de vraag doen ontstaan, hoe het mogelijk is, dat er zulke groote tegenstrijdigheid, en wel ten aanzien van zulk een teeder onderwerp, als de godsdienst, in een zoo klein land als het onze, kunne heerschen. Terwijl men toch aan den eenen kant, den zoogenaamden overdreven godsdienst-ijver van gereformeerden, die uit dezen hoofde zich zelfs van het bestaande hervormde genootschap hebben afgescheiden, tracht en zoekt tegen te gaan, en zich tot dat einde van allerlei — en, wij durven het na de lezing van het werkje van den heer GROEN VAN PRINSTERER, nopens dit onderwerp, gerust ter neder te stellen, — met de bepalingen der grondwet strijdende middelen bedient, tracht men, aan den anderen kant, den schijn van vroomheid aan te nemen, en, door het houden van een wedren op Zondag te verbieden, een blijk te willen geven, dat men de bevolking niet in het minste in hare godsdienst wil storen, noch haar eenigzins aftrekken van de vervulling van dien heiligen pligt die haar des Zondags is voorgeschreven. Even zoo laat men te *'s Gravenhage* het houden van een wedren des Zondags wel toe, doch past er een verouderd, en, naar het ons toeschijnt, weinig met de bepaling der grondwet overeenkomend besluit van den jare 1814, toe; een besluit, dat geheel in vergetelheid was geraakt, en welligt al dien tijd, immers het grootste gedeelte van denzelven, niet was toegepast, en waarbij het aan winkelieren verboden werd op Zondag te verkoopen of hunne winkels open te stellen. En is het, eindelijk, ook geene tegenstrijdigheid, dat men te *Amsterdam*, *'s Gravenhage*, *Delfshaven*, en op zoo vel andere plaatsen, het houden van eenen wedren op den Zondag toelaat en dit te *Rotterdam* verbiedt en vervolgt. Is dit eenheid van begrippen; is dit eenheid van wetten; is dit gelijkheid van regten, en vrijheden? Maar welke zijn de gevolgen nu van dit een en ander? De lagere volksklassen wijden den Zondag, voor verre het grootste gedeelte, aan vermaak en uitspanning. Niets is ook natuurlijker dan dat lieden, die eene geheele week zwaar gearbeid hebben, zich ten minste een deel van den Zondag verlustigen, en als het ware nieuwe krachten scheppen. Doch dat vermaak, die verlustiging, blijft zelden, immers in de groote steden, binnen de palen van ordelijkheid, zedelijkheid en godsdienstigheid. Meerendeels geven zij aanleiding tot luiheid, dronkenschap, ondeugd, twist en dikwerf tot misdaad. Zoo leze men, bij voorbeeld, de pleitrede van den heer VAN HOGENDORP, substituut van den procureur-generaal, in zake van den moeder-moordenaar GEORGE MICHEL, die de hoop te kennen gaf, dat de openbare teregtzitting van het hof van assises (der provincie *Holland*, Zuider kwartier), op sommigen dien indruk zoude maken, dat zij den Zondag, welke aan God gewijd is, niet in het onmatig gebruik van sterken drank in de herbergen zouden doorbrengen, hetwelk zoo vele malen zulke noodlottige gevolgen na zich sleept, en nu nog laatstelijk tot eenen vader- en moeder-moord heeft aanleiding gegeven. Wanneer men dit in aanmerking neemt, dan mag men wel vragen, of het niet veel doelmatiger zou wezen, dat de plaatselijke besturen zich zouden beijveren, om, ten behoeve der lagere volksklassen, aangename en genoegelijke volksfeesten voor den Zondag uit te denken en op te sporen, of het houden van wedrennen daaronder niet zou behooren, laten wij in het midden. Wij gelooven, dat de plaatselijke besturen zich daardoor, jegens de maatschappij in het algemeen, veel verdienstelijker zouden maken, dan door het uiteendrijven van lieden, wier eenig misdrijf daarin bestaat, dat zich 20, in plaats van 19 personen, in derzelver midden bevinden.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22 Aug. 2 El 4 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 7 D.
Den 23 Aug. 2 El 2 Palm 9 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 16 D.

REN, onder *Duiven* en *Zevenaar* gelegen, dewelke op den 17den dezer maand in de genoemde herberg zijn ingezet, en met de verhoogingen thans staan, als volgt:

1ste Blok op *f* 1700.	2de Blok op *f* 1250.
3de Blok » *f* 1500.	4de Blok » *f* 1050.
5de Blok » *f* 350.	6de Blok » *f* 9150.
7de Blok » *f* 200.	8ste Blok » *f* 1100.
9de Blok » *f* 2350.	10de Blok » *f* 1800.
11de Blok » *f* 750.	12de Blok » *f* 1750.
13de Blok » *f* 1000.	14de Blok » *f* 3450.
15de Blok » *f* 2950.	16de Blok » *f* 400.
17de Blok » *f* 400.	

Zijnde deze Blokken, benevens de tijd der aanvaarding van de pachtregten over dezelve in het breede bij billetten omschreven.

En eindelijk de WEIDE, *het Oirslag* of *Kromme Oirslag*, mede onder *Zevenaar* op *f* 4000:

Meerdere inlichtingen over de voorwaarden der veiling en verkoop zijn dagelijks met uitzondering van den Zondag te bekomen ten kantore van Mr. *W. H. TAAIJ* Notaris te *Arnhem*, alwaar tevens nader op de perceelen kan worden geboogd.

---

§ † § De Erfgenamen van Vrouwe *G. A. DUMBAR* en van haren vooroverledenen echtgenoot, den Heer Mr *B. J. IJSSEL DE SCHEPPER*, zijn voornemens, door het ministerie van den Notaris Mr. *H. W. VAN MARLE*, ten overstaan van het Vredegeregt des kantons *Deventer*, op Maandag den 4den September 1837, des voormiddags ten negen ure, te doen inzetten, en veertien dagen daarna, aan de meestbiedenden te verkoopen, in *het Landshuis* aan het groote Kerkhof te *Deventer*, de navolgende VASTE GOEDEREN en BOOMEN:

1°. Een groot ERVE en HUIS, met TUIN, STAL en KOETSHUIS daarachter, gelegen te *Deventer*, in de Polstraat, tusschen de huizen van de heeren *FETMENGER* en *DEELEMANN*, gemerkt E. 1343.

2°. Een ERVE en HUISJE, gelegen te *Deventer* in een' gang in de groote Overstraat, gemerkt G. 1687.

3°. Een ERVE en TUIN, met een HOUTEN TUINHUISJE daarin, gelegen in de Gemeente *Deventer*, over den *IJssel*, op het hoek van de tweede Vonderstraat aan de Worp, thans in gebruik bij den Onderwijzer *LENDERINK*.

4°. De halve DOUWELERS-TIENDE, gaande uit LANDERIJEN onder *Diepenveen*, thans in pacht bij den Bouwman op *Groot-Douwel* aldaar.

5°. De halve RATTINKS-TIENDE, mede uit LANDERIJEN onder *Diepenveen* gaande, in pacht bij *HENDRIK BARINK* op het erve *Asink*, onder *Epse*.

Van N°. 4 en 5 nadere informatien te bekomen bij DERK ROETERD, *op* Steenbruggen, *op Zaturdagen voor de inzate en den toeslag.*

6°. Het tiendvrije ERVE, *Groot Oosterhuis*, in *Okkenbroek*, onder *Diepenveen*, gelegen, groot 26 Bunders, 82 Roeden en 40 Ellen.

Dat Erve is gewaard met eene volle Ware in de Gooijermark, en zal aangewezen worden door den Bouwman aldaar.

7°. Het tiendvrije ERVE, *Groot Lingeveen*, in *Linde*, onder *Diepenveen*, gelegen, groot 27 Bunders, 66 Roeden en 10 Ellen.

Dit erve is mede gewaard met eene volle Ware in de Gooijermarkt en zal aangewezen worden door den Bouwman aldaar.

8°. Het tiendvrije ERVE, *Bargel*, gelegen onder *Wilpe* en *Twello*, aan den Straatweg van *Deventer* naar *Voorst*, groot 58 Bunders.

Dit Erve is vrij van Bruggeld aan de IJselbrug te Deventer, en zal aangewezen worden door den Bouwman op het Erve.

9°. Een stuk BOUWLAND, het *Twelsche pad* genaamd, gelegen onder *Wilpe*, groot 1 Bunder, 6 Roeden en 60 Ellen.

Aan te wijzen door den Bouwman op het Erve Bargel.

10°. Een stuk BOUWLAND, het *Wilde Zand* genaamd, gelegen onder *Wilpe*, groot 3 Bunders, 68 Roeden en 60 Ellen.

Aan te wijzen door den Bouwman op het Erve Bargel.

11°. Een EIKEN AKKERMAALS-BOSCH, *de Boren* genaamd, gelegen in de buurtschap *Noord-Empe*, onder *Voorst*, groot 4 Bunders, 1 Roeden en 60 Ellen.

Aan te wijzen door den Bewaardman J. HIDDINK, *aldaar woonachtig.*

12°. De onverdeelde HELFT van een stuk HOOILAND, *het Stuwland* genaamd, gelegen in *de Woldbroeken*, onder *Olst*, voor het geheel groot 3 Bunders, 39 Roeden en 10 Ellen.

Aan te wijzen door ROELOF BUURMAN, aan den Bombelt *onder* Olst *woonachtig.*

13° Een GEDEELTE van een AKKERMAALSCH-BOSCH, het *Drostenland* genaamd, gelegen aan de *Hengforderstraat*, onder *Olst*, groot 6 Roeden en 10 Ellen.

14° Het ANDERE gedeelte van gemeld BOSCH, het *Drostenland* genaamd, groot 2 Bunders, 51 Roeden en 70 Ellen.

Deze beide perceelen zullen ook in Massa geveild, en aangewezen worden door HENDRIK WOERDMAN, *op het buitengoed* Wijnbergen *woonachtig.*

15° Eene en eene halve WARE in den *Hengforder Weerden* onder *Olst*.

16°. Eene WARE in die zelfde *Hengforder Weerden*.

17°. Het BUITENGOED, *WIJNBERGEN*, gelegen in *Hengforden*, onder *Olst*, tusschen het Buitengoed het *Nijendal*, van Mevrouw de Wedewe *DUMBAR*, en het volgende perceel, bestaande in een HEERENHUIS, waarin zes BENEDEN-KAMERS, eene KEUKEN, drie BOVEN-KAMERTJES, ZOLDER en KELDERS, alsmede in een TUINMANSHUIS en SCHUUR, met daarbij behoorende smaakvol aangelegde WANDELINGEN en WATERWERK, MOESTUIN, met exquise Vruchtboomen beplant, benevens BOUW- en WEIDELANDEN, BOSCH- en HEIDEGRONDEN, groot 20 Bunders, 66 Roeden en 60 Ellen.

Dit Buitengoed is met een volle Ware gewaard in de Hengfordermark en zal aangewezen worden door HENDRIK WOERDMAN *voornoemd.*

18°. Een kamp BOUWLAND, BOSCHGROND en gedeeltelijk bepoote en gedeeltelijk onbepoote VELDGROND, de *Radbeld* genaamd, naast het voorgaande perceel en het Buitengoed *de Kuiperij* van den Heer *BAERSELMAN*, onder *Olst* gelegen; groot 8 Bunders, 52 Roeden en 40 Ellen.

Deze Kamp is met een halve Ware gewaard in den Hengvorder Mark en zal aangewezen worden door meergemelden HENDRIK WOERDMAN.

De beide laatstgemelde perceelen zullen ook in massa geveild worden.

19°. Een en zeventig perceelen EIKEN-, BEUKEN en DENNEN BOOMEN, op het Buitengoed *Wijnbergen* staande, welke bij de uiterlijke toewijzing der bovengenoemde Vaste Goederen geveild zullen worden.

Alles breeder omschreven bij biljetten, verkrijgbaar bij bovengenoemden Notaris, bij wien de veil-conditien acht dagen voor de inzate ter visie zullen liggen.

---

† § † Mr. *H. B. VAN DAALEN* en *D. BEEK*, Notarissen te *Wageningen*, zullen, namens de Erven van wijlen Mevrouwe *BYRDE*, geboren *BOVAY*, met in acht neming der wetsbepalingen, op Woensdag den 30sten Augustus 1837, des morgens precies ten 10 ure ten sterfhuize van gemelde Vrouwe, staande op de Markt te *Wageningen*, aan de meestbiedenden contant verkoopen:

Den door gemelde vrouwe nagelaten zindelijken en netten INBOEDEL, bestaande in modern TAFEL- en ander ZILVERWERK, PLATEDWERK met en zonder zilver gemonteerd, KRISTAL Oost-Indische, Engelsche en Fransche PORCELEINEN, VERLAKT GOED en GLASWERK, — TAFEL- en LINNENGOED, welgevulde BEDDEN met derzelver toebehooren, PAARDENHAREN- en STROO-MATRASSEN, KATOENEN SPREIJEN en DEKENS, — wollen Dekens, TAPIJTEN, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN, — kostbare SPIEGELS met vergulde en andere lijsten, BRANCHES en SCHOORSTEEN-ORNAMENTEN, SCHILDERIJEN en KUNSTPLATEN in lijsten en glazen, — PENDULE, — eene helder toongevende PIANO-FORTE, — twee AARDGLOBES, — verschillende mahonij- en andere gladhouten en net geschilderde MEUBELEN, — STOELEN met gevulde en matten zittingen, — KANAPE'S, LEDIKANTEN met behangsels en andere meubilaire goederen, — zwaar KOPER, TIN, BLIK en IJZERWERK en voorts hetgeen ter verkoop zal worden aangeboden.

Zijnde de goederen Dingsdag voor den verkoopdag 's morgens van 10 tot 1 uur en 's namiddags van 3 tot 5 uur voor een ieder te zien.

VERLOREN.

† § † Op den 16den dezer is, tusschen *Arnhem* en *Nijmegen*, van den Postwagen *VERLOREN*, eene zwarte ZIJDEN PARAPLUIE; den vinder zal, bij het terugbezorgen aan het Bureau dezer Courant, eene genereuse belooning worden uitgereikt.

---

† § † De ondergeteekende maakt hiermede zijnen geëerden begunstigers bekend, dat hij zijne LITHOGRAPHIE VERPLAATST HEEFT in de Overstraat, Wijk B. N°. 37, schuin tegenover de Kortestraat.

Ph. DUNST.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.